

Vasárnap új próbautra indul a Graf Zeppelin

Friedrichshafen, július 27. A Graf Zeppelin ma reggel öt óra 42 perckor felszállt dr. Eckener kapitány vezetésével, hogy Friedrichshafenbe Franciaországból történt visszaérkezése óta első útját tegye. A léghajó személyzetén kívül husz utast vitt magával. Az idő borult.

Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin mai első próbautja után 8 óra 50 perckor itt leszállt. A leszállás meglehetősen nehezen történt, miután nagyon erős volt a légáramlás. Es emiatt

minden vízi ballasztot le kellett dobni. Utközben az idő nagyon esős volt és alaposan megterhelte a léghajót. A motorokat az egész út alatt a legnagyobb teljesítményfokozatra dolgoztatták és azok a legkövetkezőbb rendben és kifogástalanul működtek.

Eckener kapitány úgy nyilatkozott, hogy valószínűleg holnap reggel újabb próbautra indul, amely 12 óra hosszát fog tartani.

Elkészült a szegedi szellemi foglalkozásuak első otthona:

a »Szegedi Fészek Klub« fizikai csónakháza

(A Délmagyarország munkatársától.) Emlékeztet, hogy rövid előkészítő munka után május végén megalakult a Szegedi Fészek Klub, amely céljává tűzte ki Szeged kulturális életének előbbrevitelét, a szegedi kultúra összes munkásának összefogását és azt, hogy

gondoskodni kíván állandó helyiségről. A választmány megbízást kapott, hogy párhuzamosan gondoskodjon a klub számára téli és nyári helyiségről.

Az első lépés volt a megbízás értelmében a Fészek Klub fizikai csónakházának tetejére

A Szegedi Fészek Klub tiszai csónakháza.

landó otthonot biztosítson az eddig elszigetelten és szétszórtan élő szegedi művészeknek, íróknak, muzikusoknak és a szellemi élet többi tényezőinek. Több alkalommal folytattak már kísérletet egy ilyen klub megszervezésére, de a Fészek Klub megalakulásáig minden kísérlet meghiusult. Az alakuló gyűlés annak idején kimondotta, hogy szükségesnek tartja a szellemi tényezők tömörítését és ezért

hozása. Ez a munka örömdetes sikerrel járt, ma már tető alatt van ez a ház — a szellemi élet munkásainak összeadott filléreiből.

Két hónapig tartó építkezés után a Tisza horgászszigeti szakaszán áll a szegedi csónakház, amely méreteiben, kivitelében és felépítésében egyike a legszebbeknek a szegedi hasonló házak között. Gyönyörű eredménye ez a lelkes munkának és ma már az a hely-

A szegedi „jó biró“

Írta: Móra Ferenc.

Somlyódy Istvánnak hívták, hat éve, hogy meghalt, valamikor mostanában van az elköltözése évfordulója. Onnan tudom, hogy a halála előtt kicsivel kaptam tőle levelezőlapot, az ultimátum: vagy hadüzenetes évforduló körül.

— Hej, Ferikém, — írta már akkor egy kicsit reszkető betűkkel, — mégis csak neked volt igazad. Emlékezz csak az elgurított kövedre... Július 26...

Biz én nem nagyon emlékeztem, mert nem szoktam én kövek elgurításával foglalkozni. Hanem aztán a július 26 fölköszött. Mi is van akkor? Az édesanyám nevenapja. A kislányom nevenapja. No ez egyik se az lehet. Hát akkor mi nevezetessége van még a július 26-nak? Hát persze, persze. »Eljen a háború!« »Vesszen Szerbia!« Tudok már az elgurított köről is. Az volt az én utolsó békevezércikkem. Azt írtam benne, hogy kevés öreg ember lesz abból a sok fiatal emberből, aki most az ablakom alatt a háborút élte, meg hogy a hadüzenettel olyan követ gurítottunk el, amely Isten őrizzen, hogy visszafelé találjon gurulni. Mert az agyon is nyom bennünket, szét is nyom bennünket, úgy, hogy az Isten se rak többet össze.

Hát ilyen elvetemedett defetista voltam én már akkor is. (Okosságunk nem mondhatom, mert nagyon kevés okosság kellett hozzá.) De hát hogy juthatott eszébe az én barátomnak, mikor már én is régen elfelejtettem? Talán ő is elfelejtette volna, ha biró nem lett volna. De éppen mint törvényszéki ember tudhatott róla, hogy ez volt az utolsó szabad és az első hivatalosan is méltányolt vezércikkem. Másnap tudtomraadták szóban és írásban, hogy ha még egyszer ilyen bolondot mondok, úgy észreértjenek az újságommal együtt, hogy holtig arról koldulok.

Somlyódy Istvánnal aztán soha se folytathattam többet eszmecserét. Hamarosan letette az élet hivatalát, én valahol ásítani jártam, a temetésén se lehettem itthon. Egy darabig még éreztem, hogy

adása maradtam az utolsó kézfogással, néha még hallottam, mintha motoszkálna a kilincsemen, csak nem tudtam eltalálni, hogy ő nyit-e be, vagy Köhegyi Lajos, vagy Ujlaki Tóni, — egyszer aztán elcsöndesedett ő is, mint a többi kedves kísértem s végkép elment vele az idők hajója.

De pár napja visszajött, furcsa, hogy éppen a halála évfordulója körül. Előhúztam valami könyvet a kultúrpalotában, — kiejik belőle az arcképe. Jön a könyvtárba valami leventeoktató, fölvilágosítást keres a turulmadárról, odaadják neki a Brehmet, meg a Herman Ottó madaras-könyvét, persze egyik se tud róla. Utasítják a fiatalat hozzám, tudok-e én valami tanulmányt az ősről titokzatos madaráról? Hát hogyne tudnék. Turulmadár — darumadár, írta Somlyódy István. Tessék csak kikeresetni a számát a katalógusban, azt hiszem, meg van több példányban is.

— Lám, — mosolyogtam rá az elfelejtett barát feltámadt alakjára, — Somlyódy Pista visszajött behajtani az utolsó kézfogást.

Mindig ilyen szívós, nyakas ember volt, — nem is lepott meg, hogy másnap véletlenül levelet kaptam a fiától, kedves, figyelmes levelet. Persze, hogy nem véletlen volt az, bizonyosan az apja diktálta neki ha ő nem is tudott róla. Most meg, hogy ők a vendéglőben, a szalmaözegeves ebédnél, az átelles szögletből átköszön ifjú barátom, unokámnak öreg barátja.

Hát világos, hogy ennyi véletlen nincs ezen az innenső világon. Itt a másvilág üzen. Somlyódy István integet át az Isten törvénytevő asztalától és egy kicsit a fejét is csóválja.

— Ejnye, ejnye, hát eddig tart a barátság? Tudod, minálunk Szabolcsban, mert ott laknak az igazi magyarok, azt szokták mondani...

Nem várom ki, hogy mit szoktak mondani Szabolcsban az igazi magyarok, mert azok bizonyosan olyanok mondanak, hogy az nem esik jól a szegedi magyaroknak. Inkább a jóbarátok nevében, akik még megvagyunk — nem olyan sokan vagyunk már — nyujtom a kezemet a szegedi »jó biró«-nak.

zet, hogy a Fészek tiszai házat rövidesen átadják rendeltetésének. A legközelebbi napok munkája most már a készen lévő épület külső és belső csinosítása, berendezése és használhatóvá tétele. A szegedi írók, művészek, muzikusok, festők és a többi szellemi foglalkozásuak rövidesen átvehetik a házat és ezzel meglesz az első otthona az eddig szétszórtan élő szellemi közkalonoknak.

Egyedül álló ez az eredmény a művészek és írók számára mostoha légkörben, — Szeged az egyetlen magyar város, ahol sikerült csónakházat építeni ezeknek a kategóriáknak. Örömmel üdvözlö ezt az eseményt mindenki, aki értékelni tudja a kultúra munkásainak elhivatását, ez a tömörülés dolgozni fog Szeged kulturális életének előbbrevitelén. A tiszai házat ünnepélyes külsőségek között fogják felavatni. A Fészek Klub vezetősége most már a téli állandó helyiség megszerzésére teszi meg a szükséges lépéseket.

Alhir Kun Béla bécsi tartózkodásáról

Bécs, július 27. A Weltblat jelentése szerint néhány nappal ezelőtt az a hír terjedt el, hogy Kun Béla Bécsben tartózkodik. A rendőrségnél való érdeklődés alkalmával kiderült, hogy a rendőrséghez is eljutott az a hír, hogy Kun Béla Bécsbe érkezett. A rendőrség megállapította, hogy egy kereskedőről van szó, aki hasonlít a volt magyar népbiztoshoz.

Hűvösebb időt jósolnak

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor: A poláris levegőnek Közép-Európába való beözönlése tovább tart. A hőség csak Olaszországban és a Balkánon tart tovább. Hazánkban is hűvösebb légáramlat alakodott, a nappali felmelegedés a Dunántulon alig érte el a 25 fok Celsiusot. A nap folyamán megszűntek a lecsapódások, azonban a Dunántulon az este felhőzet van felvonulóban.

Prognózis: Egyelőre hűvösebb, nyugtalan, később esendesebb és lassan felmelegedő idő.

— Nem úgy van az, öregem, akármit mondanak a szabolcsi magyarok. Azért szeretjük mi a halottakat, sőt olykor csakis a halottakat szereljük, akik már mind kézhez szokott, fegyvermezett, mindent helybenhagyó emberek...

Somlyódy Pista maga se számította magát mindig a gutgesinnt polgárok közé. Szabolcsi magyar volt, különös vegyülete a konzervatívizmusnak és radikálizmusnak, rajongója Tisza Istvánnak és — Dózsa Györgynek. Szeretett volna szobrot emeltetni Szegeden az elevenen megsültött parasztkirálynak és volt bátorsága husz évvel ezelőtt arról cikkezni is a szegedi lapokban. Ugyan akkor nem is kellett hozzá valami különös bátorság. Egyrészt olyanok voltak az idők, hogy nem utközött meg rajta senki, még Lázár Györgynek is nagyon tetszett az idea, másrészt a szegediek szokva voltak Somlyódy sajtóságo eszejárásához.

Egyfelől rendkívül fontosnak tartotta, hogy a magyar birónak is legyen olyan hivatalos uniformisa, mint a franciának s igen büszke volt rá, mikor régi gombkötő és magyar-szabó műhelyekben való stúdiumok után megtervezte a magyar birói talárt. Másfelől szóban és írásban a legradikálisabb birói reformokat követelte. Ez ugyan szélmalomharc volt, amelyben az idők változásával ő törte össze magát, de azért legalább a maga hatáskörében sokszor hozott igazi »jó birós« itéleteket. Persze, inkább Mátyás királyban látta a »jó biró« ideálját, mint Magnaud-ban, akinek tén a nevét se hallotta soha. Egyszer egy szegedi »amerikai orvos« került járásbirói széke elé, akit valamelyik pórul járt páciense jelentett fel. A vádlott mentő tanuként egy tucat orvosságot vitte fel a tárgyalásra, kirakta a mindenféle liktáriumos üvegecskéket a biró asztalára és vegyész bizonyosságokat olvasott fel arról, hogy azok mind ártatlan üdítő italok.

— Ne beszéljünk annyit, — szakította meg Somlyódy az analitikai előadást. — Tudok én annál jobbat is. Ha olyan ártatlanok az urnak az orvosságai, igya meg őket itt a szemem láttára.

Az amerikai doktor nem vetette magát alá az